זון אויפגאנג — 7.49.
זון אונטערגאנג — 4.38.

די אייניציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
שטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

דאס אידישע וואָרט
THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

וועטער:
אממייסטן קלאר, ווינטיק, קיל

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

Vol. 20, No. 256. Winnipeg, Mon. Nov. 24, 1930. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג. מאנטאג ד' כסלו, תרצ"א.

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DEC 1 1930
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

אנטיסעמיטן וואָס זיינען שולדיק אין אונטערצינדן באַרשא באַפרייט געווארן אין רומענישן געריכט

אידישע באַפעלקערונג שרעקלאַך דערשלאָגן פון אנטיסעמיטישן פּראָצעס. — פירער וואָס האָבן געהעצט דעם המון אינגאנצן ריינגעוואשן. — אָבער די צוועלף אָנגעקלאָגטע אידן אויך באַפרייט

(ספּעציעלע טעלעגראַמע צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

בוקארעסט, נאוו. 24 (איטא). — די ריכט האָט ארויסגעטראָגן זיין אורטייל. דער פּראָקוראָר האָט געפאָדערט מען זאָל אמווענדן קעגן די אידישע אָנגעקלאָגטע די האַרבסטע געזעצן פון רומעניע, און קעגן די רומענישע אָנגעקלאָגטע, די מילדסטע רומענישע געזעצן. ער האָט באַשריבן דאַנילאָן ווי אַן אידעאַליסט, און האָט גע'טענה'ט, אז די אָנגעקלאָגטע גלחים האָבן באמת געהאט אין זינען צו בילדן דאָס פאָלק, און זיי זיינען ניט שולדיק אין די אומרוען.

די אידישע אַרזואַקאַטן וואָלאָס, קערטעס אין די דעפּוטאַטן טעאַראַר פישער און יאַזעף פישער זיינען באַשטאַנען דערויף, אז די לאָקאַלע מאַכט איז געווען שולדיק אין די אומרוען, און זיי האָבן געפאָדערט די באַפרייאונג פון די אידן און אַ שווערע שטראָף קעגן די אַנטיסעמיטן.

דער אַנטיסעמיטישער אַדוואָקאַט קאַטיאַנו האָט ביים פּראָצעס דערקלערט, אַז די אידן היטן ניט אָפּ די געזעצן, דערטרוי פון דער אַרמיי און באַרויבן די באַפעלקערונג.

אידישער טויב-שטומער קינסטלער געטויט

(ספּעציעל פאַר "דאס אידישע וואָרט")

בוענאָס-אייערס, אַרגענטינע נאוו. 24 (איטא). — מאַרים מינקאָווסקי אַן אָנגעזעענער אידישער טויב-שטומער מאַלער, איז דאָ געטויט געוואָרן אין אַן אַוטאָ מאַביל עקסידענט.

מינקאָווסקי איז געווען 49 יאָר אַלט, און ער האָט פאַרנומען אַ חשובֿ'ן אָרט אין דער היגער קינסטלערישער קאַלאָניע. ניט לאַנג צוריק איז אים אויסגעטיילט געוואָרן דער כבוד צו עפענען דאָ די קונסט אויסשטעלונג.

די לויה וועט דורכגעפירט פון דער אידישער קהלה אויף אירע חשבון.

פּרעמיער פון אָנטעריאָ דערוואַרטעט צו רעזיגנירן

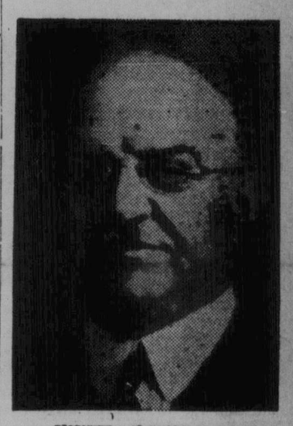

פּרעמיער דזשאָרדזש האַוואַרד פּערגוסאָן

טאָראָנטאָ, אָנט., נאוו. 23. — די קלאַנגען וועגן פּרעמיער פּערגוסאָנס צוריקצוטרעטן זיך פון זיין פּאָסטן ווערן אַלץ עקשנות'דיקער. אין די קאָנסערוואַטיווע קרייזן רעדט מען שוין וועגן דעם, אַז אין פאַל פון זיין רעזיגנאַציע וועט נויטיק זיין צו פאַרוועגן אַ פּאַרטיי קאָנווענשאָן צו דערוויילן אַ נייעם פירער.

דזשאָרדזש ס. הענרי, מיניסטער פון נעזעלשאַפטלאַכע אַרבעטן, ווערט באַטראַכט ווי דער וואַרשיינלאַכסטער נאָכפאָלגער פון מר. פּערגוסאָן.

פעדעראַלע רעגירונג וועט גאַראַנטירן די באַנקן זייער הלוואות צום פול ביז דער פרעמיער קומט צוריק

אטאווא, נאוו. 24. — ווי עס ווערט באַקאַנט, איז זייער אַ וויכטיקער רעזולטאַט דערגרייכט געוואָרן אין דער באַראַטונג צווישן די פּריוויי פּרעמיערן און דער פעדעראַלער רעגירונג, בנוגע דער קריזיס שער לאַנד פון די פאַרמערס.

סער דזשאָרדזש פּערלי, פּרעמיער שטעט-פאַרטרעטער, האָט איינגעשטימט צו גאַראַנטירן די באַנקן זייערע הלוואות צום וויי'ל-פול, ביז פּרעמיער בענעט וועט קומען צוריק פון אייראָפּע צו באַטראַכטן ווייטערדיקע מיטלען צו ראַטעווען די פאַרמערס פון'ם קריזיס.

די דאָזיקע גאַראַנטיע וועט ראַטעווען דעם ווייץ-פול פון באַלדיקן צוזאַמענברוך צוליב די פאַלנדיקע פּריין אויפ'ן ווייץ מאַרק, — אַ זאַך, וואָס וואָלט געראַכט אַ שרעקלאַכן חורבן פאַר די פאַרמערס.

די פּריוויי פּרעמיערן זיינען איצט אויפן וועג צוריק אהיים, און די רעגירונג, ווערט באַ-

גרויסער עולם פילט איבער ת"ת זאָל ביי מיטינג פאַר אַרב. קאַנדידאַטן

ארום אכט הונדערט מענשן האָבן זיך נעכטן אוונט פאַרזאַמלט אין גרויסן תלמוד תורה זאָל ביים מאַס-מיטינג, פאָרגרוסן פון די פּועלי-ציון, אין פאַרבינדונג מיט די ארבעטער קאַנדידאַטן צו די שטאַטיקע וואָלן.

מ. אוועראַבאַך, דער פאַרזיצער פון אוונט האָט דערעפנט די פאַרזאַמלונג מיט אַ קורצער רעדע.

מ. א. גרעי, אַלדערמאַן קאַנדידאַט, האָט נשמאַלטן אַ ליינגערע רעדע, אין וועלכער ער האָט אָנגעוויזן זיין טעטיקייט אויף דער ווייניפּעגער אידישער גאַס פאַר די לעצטע אַנדערהאַלבן צענדליק יאָר. ער האָט אָנגעוויזן, אַז ער האָט זיך אָנגעשלאָסן אין דער אימיגראַציע אַרבעט אין יאָר 1916, דאָס הייסט מיט 9 יאָר פריער איידער ער איז געוואָרן דער אָנגעס פון זיין שיף געזעלשאַפט, מיט וועלכער ער איז פאַרבונדן פאַר די לעצטע פינף יאָר.

מר. גרעי האָט פאַרשפּראָכן, אַז אויב ער וועט דערוויילט ווערן, וועט ער דינען ערלאַך און געטריי די אינטערעסן פון זיינע ווייליער, און ער וועט אָנגעזען אַלע זיינע מעגלאַכקייטן אָפּצוהיטן די אינטערעסן פון די קליינע סטאַרקיפערס, אַז זיי זאָלן ניט פאַרפאַלגט ווערן פון דער "אויר-לי קלאַוויינג ביי-לאָו".

מאַרקוס הייסאָן, קאַנדידאַט פאַר מעיאָר, האָט געגרעט וועגן דער טראַנספּאָרטאַציע סיסטעם אין ווייניפּעג, און וועגן דער נויטווענדיקייט אַז די טראַמוויי סיסטעם זאָל איבערגיין אין געזעלשאַפטלאַכן באַזיץ.

די היידראַ האָט ער געזאָגט, האָט אָפּגעשפּאַרט פאַר די ווייניפּעגער בירגער מיר ליאָנען דאָלאַרן אין בייליקע עלעקטריק אַן גראָסט רייסט. פון וואָס די ווייניפּעגער בירגער געניסן אין ער איז מיט דער מיר נונג, אַז די שטאָט קאָן אויף אַן ענלאַכן אופן פאַרוואָלטן מיט דער טראַנספּאָרטאַציע סיסטעם.

"מיר האָבן געצאָלט 20 סענט פאַר אַ קעלאַוואַט עלעקטריק ווען דאָס איז געווען די מאָנאָפּאָל פון דער ווייניפּעג עלעקטריק קאָ., און זינט מיר האָבן אונזער הייזדראַ, צאָלן מיר ווייניקער פון 3 סענט פאַר באַ-לייכטונג, און בלויז 1 סענט פאַר עלעקטרישער קראַפט", האָט ער געזאָגט.

אויסער די אויבנדערמאָנטע רעדנער האָבן אויף געריידט: א. א. היפּס, מ. פּ. מר. מאַקדאָנעל, קאַנדידאַט פאַר סקולטראַסטי, אַלדערמאַן סימפּסאָן, י. א. טשערניאַק און ס. גרין.

דאַטע פאַר באַראַכאָון יאָרצייט געענדערט

צוליב דעם וואָס דער מוטער פאַראיין ביי דער י. ל. פּרץ שול פירט דורך אַ גרויסן קאָנצערט דעם 19טן דעצעמבער, וועט דער באַראַכאָון יאָרצייט אונטערן אויספיזכט פון די לינקע פּועלי ציון און "יונגט" פאַרקומען דעם 12טן דעצעמבער, אין פּרץ זאַל. פריינלאַכע אָנראַנזיאַציעס זיינען געבעטן צו האַלטן דעם אוונט פריי.

גאַרפּער און פאַמיליע אָנגעקומען בשלום קיין אַרץ ישראל

ערמאַנטאָן, אַלט. (דורך פּאָסט). — אַ קייבל פון תל-אַביב מעלדעט, אַז י. גאַלפּער, היגער אידישער תושב וואָס איז אוועקגעפאָרן מיט זיין פאַמיליע קיין ארץ-ישראל, איז אָנגעקומען אהין בשלום מיט זיין משפּחה.

פעדעראַלע רעגירונג וועט גאַראַנטירן די באַנקן זייער הלוואות צום פול ביז דער פרעמיער קומט צוריק

אטאווא, נאוו. 24. — ווי עס ווערט באַקאַנט, איז זייער אַ וויכטיקער רעזולטאַט דערגרייכט געוואָרן אין דער באַראַטונג צווישן די פּריוויי פּרעמיערן און דער פעדעראַלער רעגירונג, בנוגע דער קריזיס שער לאַנד פון די פאַרמערס.

סער דזשאָרדזש פּערלי, פּרעמיער שטעט-פאַרטרעטער, האָט איינגעשטימט צו גאַראַנטירן די באַנקן זייערע הלוואות צום וויי'ל-פול, ביז פּרעמיער בענעט וועט קומען צוריק פון אייראָפּע צו באַטראַכטן ווייטערדיקע מיטלען צו ראַטעווען די פאַרמערס פון'ם קריזיס.

די דאָזיקע גאַראַנטיע וועט ראַטעווען דעם ווייץ-פול פון באַלדיקן צוזאַמענברוך צוליב די פאַלנדיקע פּריין אויפ'ן ווייץ מאַרק, — אַ זאַך, וואָס וואָלט געראַכט אַ שרעקלאַכן חורבן פאַר די פאַרמערס.

די פּריוויי פּרעמיערן זיינען איצט אויפן וועג צוריק אהיים, און די רעגירונג, ווערט באַ-

אַנב - אורחא

פון מאַרק

העבראיישע עלעמענטן

די פרעגע, אַבער איינגעבירגערטע עלעמענטן אין דער אידישער שפּראַך גיבן איר צו אַ סך קאָליר און זאַפטיקייט.

באַזונדערס וויכטיק פאַר דער אידישער שפּראַך איז אַבער דער העבראיישער עלעמענט. ער איז די נייסטיקייט, די סאַמע נשמה פון דער שפּראַך.

אידיש אַן העבראיאיש איז נאָך ערגער, ווי ענגליש אַן דעם לאַטיינישן (פּראָנצויזיש) עלעמענט. ענגליש האָט פאַר אַ סך פון די לאַטיינישע ווערטער זייערע עקווי-וואַלענטן אין גערמאַנישע אָדער קעלטישע ווערטער. אין אידיש איז ניטאָ מיט וואָס צו פאַרבייטן די מייסטע העבראיישע עלעמענטן. אַ סך ווערן קינסטלאַך פאַרביטן מיט דייטשמערישע ווערטער, וועלכע שניידן די אויערן, און וועלכע גיבן אַבער ניט אויבער די מיינונג-שאַטירונגען פון די העבראיישע עלעמענטן, וועלכע זיי פאַרבייטן.

צו זיין אַ לעבעריקע, קאָלירפולע, גייסטרייכע שפּראַך, מוז אידיש אייפער זיכטיק פאַרהיטן אירע העבראיישע עלעמענטן, און באַרייכערן זיך מיט נייע פונ'ם העבראיישן קוואַל:

אויב אידיש איז פעאיק צו אַסימילירן זייער לייכט פרעמדע ווערטער און אויסדרוקן בכלל, נעמט די שפּראַך אָבער באַזונדערס גערן אַריין העבראיישע ווערטער, און די ווערן אין איר אַסלייכטסטן אַסימילירט, צוגעבנדיק דער שפּראַך בוי-עוועדיקייט, קאָליר און זאַפטיקייט.

די טענדענץ פאַר יאָרן און יאָרן איז ליידער געווען אַ פאַרקערטע.

לכתחילה איז די טענדענץ געווען צו פאַרדייטשמערן די אידישע שפּראַך, — אַ טענדענץ, וואָס האָלט נאָך איצט מיל-ווייז אַן אין געוויסע קרייזן מיט אַ נעגאַטיווער באַצייאונג צו אידיש: דאָס ווערט גענומען אויס פאַראַטכונג צו דער אידישער פאָלקס-שפּראַך און דרך-אַרץ צום גויאישן דייטש, ווי צוליב אַ סך ענלאַכע טעמים.

היינט אָבער פאַרלירן די "דייטשמערישן" אַלץ מער און מער זייער באַדן. אָבער דאָך ווערט דער זאַפט פון דער אידישער שפּראַך נאָך אַלץ אויסגעזוינן: די שפּראַך ווערט אַרימער אין העבראיישע עלעמענטן. אַנשטאָט צו געווינען נייע, פאַרלירט זי אַלטע.

און דאָס איז ניט דערפאַר, ווייל אידישן שיסטן האָבן חליצה אַ נעגאַטיווע באַצייאונג צו העבראיאיש (אַנב זיינען דאָ בכלל זייער ווייניק אידישסטן, וואָס זיינען קענער פון העבראיאיש).

אַדרבא, אָט האָט איר דעם כהן-גדול פונ'ם אידישיזם, דר. שיטלאָווסקי, וועמעס שפּראַך איז זייער רייך אין העבראיאישע עלעמענטן און גאַנצע העבראיאישע אויסדרוקן.

די העבראיאישע עלעמענטן פאַרשווינדן אָבער אַלץ מער און מער פון דער אידישער שפּראַך הויפּטזעכלאַך דערפאַר, ווייל ס'איז זיי שווער אויסצולייגן אָדער צו לייענען.

זיי גייען אַרויס ביסלאַכווייז פון דער ליטעראַטור (הויפּטזעכלאַך פון דער פּרעסע), און פאַרשווינדן שוין בכמילא אין אַ גרויסער מאָס אויף פון דער גערעדטער שפּראַך, — באַזונדערס ביי אונז אין אַמעריקע, וואו די אידישע פּרעסע איז זייער שטאַרק פאַרשפּרייט און האָט אַ גרויסן איינפלוס.

* * *

וואָס זאָל מען טאָן?

אַוואָרע, — לערנען העבראיאיש איז אַ גוטער מיטל.

העבראיאיש, אין דער שיינונג פון אַזאַ אידיזישן ווי אויף דאַרף יעדער אינטעלינענטער איר איינגענטמטן קענען, כדי צו האָבן אַ צוטריט צו די רייכע אוצרות אין דער דאָזיקער שפּראַך. אויף וויפל ס'איז אַבער שייך אידיש, דאַרף מען צוליב דער שפּראַך ניט לערנען דעם העבראיאיש פון "באַר היום" אָדער "דבר" און א. ו. נאָר דעם העבראיאיש, פון וועלכן אידיש שעפּט איר יניקה, — דעם ביבלישן, תלמודישן און רב'נישן העבראיאיש.

אָבער מיר ווייסן דאָך זייער גוט, ווי לאַנג עס וואָלט גשראַפט נעמען, אַז אַלע די וואָס שרייבן אידיש (ניט דוקא ביכער און צייטונג שרייבער, נאָר אויך ברייוו שרייבער) און אַלע לייענער פון אידיש און די וואָס ריידן די שפּראַך זאָלן אויף אַזויפיל באַקאַנען זיך מיט העבראיאיש, אַז זיי זאָלן קאָנען דירעקט שעפּן העבראיאישע עלעמענטן פונ'ם העבראיאישן קוואַל, אָדער זיי זאָלן כאָטש קאָנען פאַרהיטן אין דער שפּראַך די עלעמענטן, וואָס זיינען שוין דאָ.

ווען אונזער באַשריינקטע ענערגיע זאָל אָנגעשטריינגט ווערן אויף דעם, דאַן וועט אידיש אינגאַנצן גאָר שנעל פאַרגעסן ווערן, און העבראיאיש וועט מען במילא ניט אויסלערנען זיך.

מילא, דאָרט וואו מען קאָן לערנען אידיש און גלייכצייטיק אַן באַזונדער שאָרן צום אידישן לשון אויסלערנען אין אַ פּאָר לער מאָס העבראיאיש, איז אַוואָרד גוט.

אָבער אין דער איבערוועגנדיקסטער מערהייט פאַלן האָבן מיר צו טאָן מיט שרייבער און לייענער פאַר וועלכע ס'איז שוין צו שפּעט צו לערנען זיך.

אין אַ סך פאַלן ווייסן די שרייבער אַליין ניט ווי אויסצולייגן די העבראיאישע ווערטער. אין אַנדערע פאַלן האָבן זיי מורא, אַז די לייענער וועלן זיי ניט קאָנען דורכלייענען.

און אַנשטאָט צו שרייבן, למשל, אַזאַ אויסדרוק ווי "סותר זיין" אין אידיש, קלייבט מען אויס דעם דייטשמערישן אויסדרוק "ווידערשפּרעכן".

און אַזוי פאַראַריומט מען און אָפט פאַר מיסטיקט מען די אידישע שפּראַך. ביסלאַכווייז פאַרגעסט מען אינגאַנצן דעם "סותר זיין" און דאָס ווערט "ווידער שפּרעכן".

און דערפאַר, ווען מען פרעגט ביי מיר אַן עצה וואָס צו טאָן מיט די העבראיאישע עלעמענטן ווען מען ווייס ניט ווי זיי אויסצולייגן, איז מיין עצה:

לייגט זיי אויס אין אידיש. שרייבט

(שלוס אויף דער לעצטער זייט)

5 אידישע קאָמוניסטן פאַרווייקלט אין פאַר-שווערונג קעגן סטאַליז

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

מאָסקווע, נאוו. 24 (איטא). — פינף אָנפירנדיקע קאָמוניסטן זיינען פאַרווייקלט אין דער אַנטדעקטער פאַרשווערונג קעגן סטאַלינען. זייערע נעמען זיינען דאָ נעכטן פאַרעפנטלאַכט געוואָרן, און זיי ווערן באַצייכנט ווי געהילפן צו זירצאַווין, וועלכער האָט געפלאַנט אומצואַוואַרפן סטאַלינען.

צווישן די פינף איז כ. שאַצקין, אַ זייל פון "קאָמסאָמאָל" (קאָמ. יוגנט). די אַנדערע פיר זיינען: ח. נוסינאָף, וו. קאַוואַראַיסקי, האַלפּערין און רעזנינק.

זיי ווערן איצט אָנגעקלאָגט אין אָנפירן אומלעגאַלע אָפּטויטיטן מיט'ן צוועק אונטערצוגראָבן די אוטאָריטעט פון די פאַרטיי אין מאָסקע. פירער צוויי די מאָסקע אין צו פאַרניכטן די סאָוועטישע אַרבעט.

גרויסער אידישער קינסטלער טרעט דאָ היינט אויף

יאַשאַ חפץ

יאַשאַ חפץ, איינער פון די עטלאַכע גרעסטע אין דער וועלט וויאָלאָנסטן, טרעט דאָ אויף אין אַ קאָנצערט היינט (מאָנטאָג), 8.30 אוונט. אין סענטראַל טשערטש.

ווי מר. דזשי. פאַרוואַלטער פון "באַרימהייט קאָנצערטן", בעט אונז צו מעלדן וועט אַ צאָל בילעטן צו פּאָפּולערע פּרייזן פאַרקויפט ווערן ביים טיר היינט אוונט, פאַר'ן אָנפאַנג פונ'ם קאָנצערט.

אירלאַנד לייגט אַרויף 25 סענט אויף פּוטער

דאַבלין, איירישער פריי שטאַט, נאָ-וועמבער 23. — דער דעיל איירין (פאַר-לאַמענט) האָט מיט אַלע שטימען קעגן איינער אַרויפגעלייגט אַ טאַריף פון 5 פונט אויף אַ הונדערט פונט אימפּאָרטירטע פּוטער (25 סענט אַ פונט).

אימאָן דע וואַלערא, אָפּאָזיציע פירער האָט אויסגערעדט זיין צופרידנהייט, זאָגנדיק, אַז דאָס וועט פאַרהאַלטן אין לאַנד צוויי מיט אַ האַלבן מיליאָן דאָלאַר וואָס פלעגן יערלעך אויסגעגעבן ווערן אין אויסלאַנד פאַר פּוטער.

לאַנסבורי אַרבעטער פּאַרטיי-פירער אַרונטערגעשריען פון בינע ביי מיטינג אין ווייטשעפּל

לאָנדאָן, נאוו. 4 2(איטאַ). — דזש. לאַנסבורי, פּראָמינענטער פירער פון דער אַרבעטער פּאַרטיי, איז אַרונטערגעשריען געוואָרן פון דער בינע און האָט ניט געקענט אַרבעטער קאַנדידאַט פאַר פּאַרלאַמענט אין ווייטשעפּל, דער אידישער געגנט פון לאָנדאָן. לאַנסבורי איז געקומען רעדן פאַר דער דערוויילונג פון דזשמס האַל, וועלכער לויפט אויפ'ן אַרבעטער טיקעט אין די בייוואָלן אין ווייטשעפּל, אָבער אַזוי שנעל ווי ער האָט זיך אויפגעשטעלט רעדן האָט זיך אויפגעהויבן אַ פייפעריי און אַ טומל צווישן דעם אידישן עולם און אין פאַרלויף פון צען מינוט האָט מען אים ניט געקענט הערן. אין דער צייט פון דעם טומל זיינען אויך פאַרגעקומען קליינע געשלעגן.

ווען דער עולם האָט זיך איינגעשטילט אויף עטלאַכע מינוט צייט האָט לאַנסבורי ווידער פּרובירט רעדן אָבער מען האָט אים ווידער אַרונטערגעשריען. לאַנסבורי האָט דאַן נעמוזט פאַרלאָזן דעם זאַל.

מאַסן פאַרזאַמלונג צו גונסטן פון ר. קאַלאַף מיטוואָך

אַ אידישע מאַסן-פאַרזאַמלונג צו גונסטן פון דער קאַנדידאַטור פון יחזקיאל קאַלאַף פאַר אַלדערמאַן וועט דורכגעפירט ווערן מיטוואָך אָוונט, אין קוויינס טעאַטער. מר. קאַלאַף, מרס. האַרט גרין און אַנדערע רעדנער וועלן אַדרעסירן די פאַרזאַמלונג. אַלע זיינען איינגעלאַדן.

קאַנפערענץ צווישן דער רעגירונג און ציוניסטן קאָן אָפּגעלייגט ווערן

רעגירונג האָט נאָך ניט געענטפערט אויף אַלע פּונקטן וועלכע די אידישע פאַרשטייער האָבן אָנגעצייכנט. — פאַלעסטינער רעוויזיאָניסטן פאַר אָפּרייסן זיך פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע

(ספּעציעלע טעלעגראַמע צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

לאָנדאָן, נאוו. 24 (איטא). — די קאַנפערענץ צווישן די פאַרשטייער פון דער אידישער אָגענטור און דער רעגירונג קאָן היינט ווידער געעפנט ווערן, אָדער ניט, ווי דער "איטא" ווערט באַקאַנט.

אין דעם ענטפער אויף די אידישע אויסזעצונגען, צוגעשיקט פון דער רעגירונג שבת, האָט די רעגירונג געגעבן צו פאַרשטיין, אַז זי איז נאָך ניט גרייט צו געבן מאַנטאַנ אַ פולע מיינונג וועגן יעדן פונקט פון ווייצמאַנס רעדע. ווייטערדיקע קאָמוניקאַציעס פון דער רעגירונג זיינען דערוואַרטעט געוואָרן היינט פרי, און אויב זיי וועלן ניט אָנקומען, וועט דאָס ווערן שיינלאַך אָפּלייגן די ווייטערדיקע פאַרהאַנדלונגען. דער אידישער צד וועט דאַן פאָדערן די פאַרהאַנדלונגען זאָלן אָפּגעלייגט ווערן, וואַרשיינלאַך ביז מיטוואָך, כדי ניט געבן דער רעגירונג קיין אויסרייד אַז זי איז נאָך ניט פאַרטיק מיט אירע מיינונגען.

שטורעם טוט אָן גרויסע שאָדנס אין ערמאַנטאָן און אין אַנדערע פּונקטן אין צפון אַלבערטאַ

ערמאַנטאָן, אַלטאַ., נאוו. 24. — אַ קאַלטער שטורעם-ווינט פון צפון, וואָס האָט פאַר עטלאַכע מינוט דערגרייכט די שעלעקייט פון 60 מייל אַ שעה, האָט זיך דורכגעטראָגן שבת אוונט איבער ערמאַנטאָן און איבער אַ צאָל שטעטלאַך אין צפון אַלבערטאַ, פאַראורזאַכנדיק אַ היבש ביסל שאָדן. אַן אומבאַקאַנטער מאַן איז דאָ פאַרוואַונדעט געוואָרן, ווען אַ דאַך איז אַראָפּגעריסן געוואָרן פון אַ הויז דאָ אין שטאָט.

דער שטורעם האָט דאָ אַראָפּגעריסן קאַרניזן פון געביידעס, שילדן און באַליי-טונג און טעלעפאָן סלופּעס. טיילן פון דער שטאָט זיינען געבליבן אין דער פינס-טער פאַר שטונדן. דער שאָדן צו שילדן אַליין ווערט אָפּגעשאַצט אין אַכט טויזנט דאָלאַר.

צו מערב פון ערמאַנטאָן האָט דער ווינט צעטראָגן אַ וואַלד שריפה, און עס לאָכט פאַרמערס אין'ם ליסבורין געגנט האָבן פאַרלאָרן זייערע הייזער, שטאַלן און לעבעדיקן אינוועטאַר.

די פאַרבינדונגען מיט די געליטענע געגנטן זיינען זייער שווער, ווייל דער טעלעפאָן און טעלעגראַף זיינען אויבערגעריסן געוואָרן.

דער 20 טויזנט-דאָלאַרדיקער עראָפּלאַן פון קאַפּ. וו. ר. "וואָפּ" מעי האָט זיך אָפּגעריסן פון זיין אַנקער און איז צעשמעטערט געוואָרן.

אין דראַמהעלער, אַלטאַ., איז שיר אַ פאַניק ניט אויסגעבראָכן; ווען אַ טייל פונ'ם דאָך פונ'ם נאָפּיער טעאַטער איז אַראָפּגעטראָגן געוואָרן און די טירן האָבן זיך געעפנט פונ'ם ווינט. קיינער איז צום גליק ניט פאַרוואונדעט געוואָרן.

דער דאָך פון י. מ. סי. א. געביידע אין ערמאַנטאָן איז אַראָפּגעריסן געוואָרן, און אַ סך אַנדערע געביידעס זיינען צעשעדיקט געוואָרן.

באַשטימט צו שטודירן דעם וויץ האַנדל אינ'ם ווייטן מזרח

מעקס שטיינקאָפּ, איינער פון די צוויי צו שטודירן וויץ מאַרק אינ'ם אַריענט.

צו געפינען אַ ברייטערן מאַרק אין יאַפּאַן און אין כינע פאַר קאַנאַדער וויץ, וואָס איז איצט מעגלאַך אַ דאַנק די נייַ דערויקע וויץ פּריזן. וואַנקאָווער איז באַזונדערס פאַראינטערעסירט דערין, ווייל דאָס וועט פאַרגרעסערן די באַדיי-טונג פון איר פּאָרט.

מאַסן-פאַרזאַמלונג פאַר אַרבעטער קאַנדידאַטן דאָנערשטאָג

א אידישע מאַסן פאַרזאַמלונג לטובת די אַרבעטער פּאַרטיי קאַנדידאַטן אין די קומענדיקע מוניציפּאַלע וואָלן וועט דורכגעפירט ווערן דעם דאָנערשטאָג אָוונט (ערב די וואָלן) אין. פּרץ זאַל. עס וועלן רעדן: דר. פּעלסאָן, דר. וויקטאָר, דר. שאַפּיראָ, און די קאַנדידאַטן מ. היפּס און כ. א. גרעי און די אַנדערע. א. א. היפּס וועט זיין פאַרזיצער.

ווי ב. מילער, וועלכער מאַכט איצט אַ רייזע איבער דער וועסט, טעלעגראַפירט צו דער צייטונג פון ערמאַנטאָן, זיינען די מערב קאַנאַדער אידן שטאַרק פאַראינטערעסירט אין די וואָלן אין נאָרט ווייניפּעג צוליב דער קאַנדידאַטור פון מ. א. גרעי, וועמעס געזעלשאַפטלאַכע טעטיקייט איז זיי גוט באַקאַנט.

זאַמלונג פאַרן "פּראָקאָר"

דער פּראָקאָר קאָמיטעט מיט דער מיטווירקונג פון די לינקע פּועלי-ציון וועט דורכפירן אַ זאַמלונג פון פאַרשיידענע אַרטיקלען פאַר דעם פּראָקאָר באַזאַר, וואָס וועט פאָרקומען אין טאָראָנטאָ סוף דעצעמבער. אַנהיינגער און סימפּאַטיקער פון דער אידישער קאָלאָניזאַציע אין סאַסקאַטשעוואַן ווערן געבעטן צו שיקן אַלע מאַטעריאַלן אַהין.

גרויסער אידישער אַרבעטער קאָנפערענץ

אַרבעט פאַר גרינדונג פון קלאַקמאַכער יוניאָן גייט אין דערפאָלגרייך

א. קירזשנער, גענעראַל אָרגאַניזאַטאָר פון דער אינטערנעשאָנאַל ליידיס גאַרמענט וואָרקערס יוניאָן מעלדעט, אַז זיין באַזוך אין ווייניפּעג מיט'ן צוועק צו אָרגאַניזירן דאָ אַ יוניאָן, פאַנגט שוין אָן צו ברייטגען גינסטיקע רעזולטאַטן.

אין פאַרלויף פון די עטלאַכע טעג וואָס ער איז דאָ אין שטאָט, האָט ער זיך שוין געזען, מיט צענדליקער קלאַקמאַכער און זיי זיינען העכסט צופרידן וואָס אין ווייניפּעג וועט ענדלאַך אָרגאַניזירט ווערן אַ קלאַקמאַכער יוניאָן.

מר. קירזשנער, האָט שבת אוונט געדרעט פאַר די פּועלי ציון, בראָנקס 2. ער האָט אָנגעוויזן אויף דעם שרעקלאַכן צוזאַמענבראָך אין דער אינדוסטריע און ער האָט דערקלערט, אַז בלויז דורך אַן אינטערנעשאָנאַל יוניאָן וועלן די דאָזיקע איבלען אָפּגעשאַפן ווערן.

א. קירזשנער, גענעראַל אָרגאַניזאַטאָר פון דער אינטערנעשאָנאַל ליידיס גאַרמענט וואָרקערס יוניאָן מעלדעט, אַז זיין באַזוך אין ווייניפּעג מיט'ן צוועק צו אָרגאַניזירן דאָ אַ יוניאָן, פאַנגט שוין אָן צו ברייטגען גינסטיקע רעזולטאַטן.

מר. קירזשנער האָט אויך גערעדט פאַר די מיטגלידער פון אַרב. רינג. בר. 169. די געקעקטויזוג באַריד איז אינסטרוירט געוואָרן אויסצואַרבעטן פּראַקטישע פלענער צו גונסטן דעם אויפבוי פון אַן אינטערנעשאָנאַל יוניאָן. עס ווערט אויך גענעמען אַ מאַס-מיטינג פאַר אַלע אַרבעטער אין אַן אָפּן.

מר. קירזשנער געפינט זיך אין מעקלאַרן האָטעל. אַלע קלאַקמאַכער וועלכע זיינען פאַראינטערעסירט אין אַ יוניאָן, קאָנען זיך ווענדן צו אים אין רום 319.

אַרבעט פאַר גרינדונג פון קלאַקמאַכער יוניאָן גייט אין דערפאָלגרייך

א. קירזשנער, גענעראַל אָרגאַניזאַטאָר פון דער אינטערנעשאָנאַל ליידיס גאַרמענט וואָרקערס יוניאָן מעלדעט, אַז זיין באַזוך אין ווייניפּעג מיט'ן צוועק צו אָרגאַניזירן דאָ אַ יוניאָן, פאַנגט שוין אָן צו ברייטגען גינסטיקע רעזולטאַטן.

מר. קירזשנער האָט אויך גערעדט פאַר די מיטגלידער פון אַרב. רינג. בר. 169. די געקעקטויזוג באַריד איז אינסטרוירט געוואָרן אויסצואַרבעטן פּראַקטישע פלענער צו גונסטן דעם אויפבוי פון אַן אינטערנעשאָנאַל יוניאָן. עס ווערט אויך גענעמען אַ מאַס-מיטינג פאַר אַלע אַרבעטער אין אַן אָפּן. מר. קירזשנער געפינט זיך אין מעקלאַרן האָטעל. אַלע קלאַקמאַכער וועלכע זיינען פאַראינטערעסירט אין אַ יוניאָן, קאָנען זיך ווענדן צו אים אין רום 319.